

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW	11
OD AUTORA	13
Rozdział 1	
PRZESTĘPSTWA I WYKROCZENIA DROGOWE. KRÓTKI ZARYS PROBLEMATYKI	19
1.1. Uwagi wprowadzające	19
1.2. Uwarunkowania zasady ostrożności	21
1.3. Przepisy i wykroczenia drogowe oraz ich typizacja	22
Rozdział 2	
ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU, ICH OCENA I UWARUNKOWANIA.	
ROZDZIAŁ XXI KODEKSU KARNEGO	27
2.1. Uwagi wprowadzające	27
2.2. Katastrofa w ruchu drogowym (art. 173 kk)	28
2.2.1. Uwagi ogólne	28
2.2.2. Strona podmiotowa	30
2.2.3. Skutek przestępstwa z art. 174 Kodeksu karnego	32
2.3. Sprowadzenie niebezpieczeństwa nastąpienia katastrofy w ruchu drogowym (art. 174 kk)	36
2.3.1. Uwagi ogólne	36
2.3.2. Strona podmiotowa	38
2.4. Wypadek drogowy (art. 177 kk)	41
2.4.1. Uwagi ogólne	41
2.4.2. Podmiot przestępstwa	43
2.4.3. Strona podmiotowa	47
2.4.4. Strona przedmiotowa	48
2.4.5. Miejsce wypadku drogowego	49
2.4.6. Z problematyki związku przyczynowego	51
2.5. Pozostałe przestępstwa skierowane przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	54
2.5.1. Uwagi ogólne	54
2.5.2. Występek z art. 178a § 1 Kodeksu karnego	55

2.5.3. Ucieczka przed policyjnym pościgiem (art. 178b kk)	59
2.5.4. Odpowiedzialność dyspozytora (art. 179 kk)	62
2.5.5. Przestępstwo z art. 180 Kodeksu karnego	64
2.5.6. Prowadzenie pojazdu mechanicznego bez uprawnień (art. 180a kk)	67
2.6. Zbieg przestępstw z rozdziału XXI Kodeksu karnego	68
2.6.1. Uwagi ogólne	68
2.6.2. Zbieg przepisów nieumyślnego spowodowania katastrofy i umyślnego spowodowania jej niebezpieczeństwa	69
2.6.3. Zbieg przestępstwa wypadku drogowego z innymi czynami	70
2.6.4. Zbieg przestępstwa z art. 178a § 1 Kodeksu karnego z innymi występками	73
2.6.5. Zbieg pozostałych przestępstw z rozdziału XXI Kodeksu karnego	75
2.6.6. Zakończenie	76
Rozdział 3	
ZAGROŻENIA W RUCHU DROGOWYM, ICH IDENTYFIKACJA I OCENA W SYSTEMIE WYKROCZEŃ DROGOWYCH.	
ROZDZIAŁ XI KODEKSU WYKROCZEŃ	77
3.1. Uwagi ogólne	77
3.2. Spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa ruchu	79
3.3. Spowodowanie zagrożenia innej osoby	85
Rozdział 4	
PODSTAWOWE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO.	
ZAGADNIENIA WYBRANE	89
4.1. Uwagi ogólne	89
4.2. Ocena zachowań nieprzewidywalnych	90
4.3. Zasada ruchu prawostronnego	93
4.4. Pierwszeństwo	94
4.5. Pierwszeństwo na skrzyżowaniu	95
4.6. Pierwszeństwo podczas jazdy na wprost	97
4.7. Pierwszeństwo między kierującymi i pieszymi	99
4.8. Pierwszeństwo dla pojazdu uprzywilejowanego	100
4.9. O systemie znaków słów kilka	101
4.10. Szczególna ostrożność a ograniczone zaufanie	103
4.11. Prędkość bezpieczna – liczne wątpliwości	107
4.12. Pierwszeństwo pieszego na przejściu źródłem konfliktów	115
4.13. Zatrzymanie i postój. Dość ryzykowne manewry	117
4.14. Niebezpieczne wymijanie, omijanie i wyprzedzanie	119
4.15. Nielatwe hamowanie i zachowanie bezpiecznego odstępu	122
4.16. Dostateczna widoczność i używanie świateł	123
4.17. Przejazd kolejowy – miejsce szczególnie niebezpieczne	124
4.18. Taktika jazdy – co to takiego?	125
4.19. Zwyczaj w ruchu drogowym. Czy każdego dotyczy?	127

Rozdział 5

ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO	133
5.1. Uwagi ogólne	133
5.2. Osłabiona reakcja psychomotoryczna	134
5.2.1. Stan nietrzeźwości	134
5.2.2. Użycie środka odurzającego	136
5.2.3. Stan zdrowia, zmęczenie, właściwości psychofizyczne i psychologiczne	138
5.3. Pozostałe czynniki osłabiające czas reakcji	148
5.4. Kwalifikacje i doświadczenie kierującego	150
5.5. Ucieczka z miejsca zdarzenia i jej konsekwencje	152
5.6. Bezpieczeństwo ruchu a niesprawności pojazdów	156
5.7. Niebezpieczna droga, zła organizacja ruchu. Czynniki ważne dla bezpieczeństwa ruchu	162

Rozdział 6

CZYNNOŚCI SPRAWDZAJĄCE I NIEPOWTARZALNE ORAZ ICH ZNACZENIE DOWODOWE	165
6.1. Uwagi ogólne	165
6.2. Oględziny miejsca	167
6.3. Oględziny pojazdu i wstępne badanie sprawności technicznej	175
6.4. Wykorzystanie zapisów z tachografów i systemów informatycznych	179
6.4.1. Uwagi ogólne	179
6.4.2. Ujawnianie i ocena dowodów	180
6.4.3. Zapisy z tachografów i systemów informatycznych. Ważne źródła dowodowe	182
6.4.4. Próba rekapitulacji	185
6.5. Monitoring i urządzenia pomiarowe. Interpretacja i wykorzystanie ich zapisów	186
6.6. Sprawność psychomotoryczna kierujących	188
6.7. Pobieranie krwi i wydzielin organizmu	190
6.8. Oględziny osób żywych i ich odzieży	192
6.8.1. Uwagi ogólne	192
6.8.2. Oględziny ciała i odzieży podejrzanego	194
6.8.3. Oględziny ciała i odzieży pokrzywdzonego	196
6.9. Sekcja zwłok	198
6.10. Czynności rozpytania	202
6.11. Dokumentowanie czynności niepowtarzalnych	205
6.11.1. Uwagi ogólne	205
6.11.2. Obowiązkowe sporządzanie protokołów	205
6.11.3. Szkic sytuacyjny i jego znaczenie	207
6.11.4. Dokumentacja wizualna	208
6.11.5. Notatka urzędowa, jej znaczenie procesowe a zakaz dowodowy wskazany w art. 199 Kodeksu postępowania karnego	210

Rozdział 7

**POZOSTAŁE DOWODY UZYSKANE W POSTĘPOWANIU KARNYM
I ICH WYKORZYSTANIE W PROCESIE ORAZ PROFILAKTYCE**

7.1. Podwójna rola wyjaśnień oskarżonego	214
7.2. Zeznania świadków	216
7.3. Procesowe umiejscowienie pokrzywdzonego	218
7.4. Konfrontacja i jej znaczenie	221
7.5. Znaczenie eksperymentu i wizji lokalnej	222
7.6. Czynność okazania osoby i rzeczy	224
7.7. Opinie biegłych i ekspertów	227
7.7.1. Uwagi ogólne	227
7.7.2. Opinia psychotechniczna	228
7.7.3. Opinia alkoholologiczna	230
7.7.4. Opinia toksykologiczna	232
7.7.5. Opinia psychiatryczna	234
7.7.6. Opinia medyczna	236
7.7.7. Opinia techniczna	237
7.7.8. Kryminalistyczne badanie oświetlenia	241
7.7.9. Kryminalistyczne badanie ogumienia	241
7.7.10. Opinia metalograficzna	242
7.8. Opinia rekonstrukcyjna	243
7.8.1. Zakres rekonstrukcji	244
7.8.2. Przyjęte przez biegłego założenia	246
7.8.3. Identyfikacja stanu zagrożenia	249
7.8.4. Zderzenia pojazdów i ich rekonstrukcja	251
7.8.5. Opiniowanie zdarzeń z udziałem pojazdów jednośladowych	254
7.8.6. Opiniowanie zdarzeń z udziałem pieszych	255
7.9. Eksperskie ustalenie osoby kierującej	260
7.9.1. Uwagi ogólne	260
7.9.2. Opinia kompleksowa	261
7.9.3. Opinia biologiczna	263
7.9.4. Opinia antropologiczna	264
7.9.5. Uwagi końcowe	266

Rozdział 8

TRUDNOŚCI I ICH PRZYCZYNY W OCENIE MATERIAŁU DOWODOWEGO

8.1. Uwagi ogólne	267
8.2. Ocena materiału empirycznego	269
8.2.1. Czynności niepowtarzalne	269
8.3. Pozostałe dowody i ich ocena	272
8.3.1. Ocena wyjaśnień	272
8.3.2. Ocena zeznań	275
8.3.3. Opinia biegłego lub eksperta i jej ocena	278

8.3.4. Procesowe znaczenie opinii pozaprosesowej	283
8.4. Dogmatyczna ocena materiału dowodowego	286
8.4.1. Uwagi ogólne	286
8.4.2. Koncepcja obiektywnego przypisania skutku	291
8.4.3. Konstrukcja rozszerzonej odpowiedzialności	297
8.4.4. Teoria obojętności woli	302
8.4.5. Koncepcja świadomej nieumyślności	305
8.4.6. Spory wokół przyczynienia	307
8.4.7. Podsumowanie	310

Rozdział 9

SŁOWO O PROFILAKTYCE

9.1. Uwagi ogólne	313
9.2. Eliminacja zagrożeń	317
9.3. Niebezpieczny pojazd i wadliwa droga	319
9.4. Dyskusyjne akcje propagandowe	321

Rozdział 10

POLITYKA KARANIA. CZY REALIZUJE FUNKCJE PREWENCYJNE?

10.1. Uwagi ogólne	323
10.2. Przesłanki nadzwyczajnego złagodzenia kary	334
10.3. Wniosek o konsensualne zakończenie postępowania karnego i jego podstawy	337
10.4. Wnioski końcowe	340

Rozdział 11

WNIOSKI KOŃCOWE. POSTULATY DE LEGE FERENDA I DE LEGE LATA

	342
--	-----

AUTHOR'S NOTE

	352
--	-----

BIBLIOGRAFIA

	357
--	-----